

DE WIJDE WERELD MONTESSORI

Schoolplan 2020-2023

open
baar
onder
wijs
Spaarne
sant

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inleiding Spaarnesant	4
<i>De opzet van de schoolplannen .....</i>	<i>4</i>
<i>Beleidsfilosofie Spaarnesant.....</i>	<i>4</i>
<i>Samenhang in de plancyclus van Spaarnesant .....</i>	<i>4</i>
<i>Samenhang in de kwaliteitscyclus van Spaarnesant .....</i>	<i>5</i>
<i>Schoolvisie.....</i>	<i>6</i>
<i>Waar staan we nu? .....</i>	<i>7</i>
<i>Onderwijs.....</i>	<i>9</i>
<i>Kwaliteit.....</i>	<i>11</i>
<i>Mensen.....</i>	<i>12</i>
<i>Middelen.....</i>	<i>14</i>
Belangrijke documenten	15

Voorwoord

Voor u ligt het schoolplan van openbare basisschool De Wijde Wereld. In dit plan wordt het voorgenomen beleid beschreven voor de periode 2019 – 2023.

Dit plan is tot stand gekomen met medewerking van het team en de MR. We zien dit schoolplan als voortzetting van de ontwikkelingen op onze school en vullen deze aan met diverse ambities. In het jaarplan worden ambities vanuit het schoolplan concreter beschreven en geoperationaliseerd.

Voor vragen en/of opmerkingen kunt u zich altijd richten tot de directie van de school.

Sanne Groot
Directeur

Inleiding Spaarnesant

De opzet van de schoolplannen

De scholen die samenwerken binnen de stichting Spaarnesant hebben gezamenlijk afspraken gemaakt over de vorm van het schoolplan 2020-2023. Daarbij is gekeken naar de inbedding in de beleidscyclus van Spaarnesant, de relatie met het koersdocument van Spaarnesant en met andere belangrijke onderdelen van de beleidscyclus. De opzet van het schoolplan is zodanig gekozen dat er gestreefd wordt naar een minimale overlap met andere documenten, terwijl er wel inzichtelijk wordt gemaakt hoe het schoolplan zich verhoudt tot andere beleidsdocumenten. In deze inleiding verhelderen we de aard en de opzet van schoolplannen binnen de stichting Spaarnesant.

Beleidsfilosofie Spaarnesant

Spaarnesant streeft ernaar scholen zo veel mogelijk ruimte te geven een eigen koers te varen. In de Koers 2017-2020, <https://www.spaarnesant.nl/organisatie/koers-2017-2020/>, is deze beleidsfilosofie beschreven en uitgewerkt. Hoewel de koers van Spaarnesant gedurende de komende schoolplanperiode zal worden vernieuwd, ligt het in de lijn dat de volgende koers zal aansluiten op de ambities die zijn verwoord in de huidige koers en in die nieuwe koers kan ook weer rekening worden gehouden met de plannen die de scholen in deze schoolplancyclus maken. Zo ontstaat een mooie wisselwerking tussen de koers van Spaarnesant en de schoolplannen van de scholen, passend bij de beleidsfilosofie van Spaarnesant.

Samenhang in de plancyclus van Spaarnesant

Spaarnesant werkt met een strategisch beleidsplan met een werkingsduur van vier jaar (de Koers), met een jaarplan per kalenderjaar, voorzien van een strategische doorkijk van vier jaar, en met een bestuursformatieplan per schooljaar.

De scholen maken eens in de vier jaar een schoolplan, en per schooljaar een schooljaarplan, waarin is opgenomen het schoolformatieplan en de schoolbegroting.

De Koers van Spaarnesant en het schoolplan per school beschrijven waar we willen staan over vier jaar. Daarbij nemen we de bestaande situatie als uitgangspunt. De beschrijving van de bestaande situatie is

gebaseerd op een evaluatie van de vorige periode en een strategische verkenning op basis van een sterkte-zwakte-analyse (SWOT).

In de Koers en het schoolplan komen ingrediënten uit de evaluatie en de SWOT per onderwerp terug in de beschrijving van de “bestaande situatie”. Daarna beschrijven we de ambitie: dat is een verbeelding van waar we over vier jaar willen zijn, het “wat”. Uit de verbinding van bestaande situatie naar ambitie blijkt ook het “waarom”.

Wat er aan stappen en tussenresultaten zichtbaar zal zijn (het “hoe”) beschrijven we niet in de Koers en het Schoolplan. Dat komt terug in het Jaarplan van Spaarnesant en de schooljaarplannen van de scholen. Hiermee hopen we te bereiken dat de Koers en het schoolplan leesbare en richtinggevende documenten zijn, die kort maar krachtig op de belangrijke beleidsterreinen de richting van de stichting, of de school laten zien.

Om de samenhang nog extra te benadrukken hebben alle plannen dezelfde indeling. Ze beginnen met visie en daarna hoofdstukken “onderwijs” (innovatie en kwaliteit), “mensen” (personeel) en “middelen” (financiën en bedrijfsvoering). In de (school-)jaarplannen beschrijven we bij iedere ambitie de te nemen stappen in het desbetreffende jaar en de beoogde resultaten voor dat jaar. Daarmee hebben we een goede basis om onze vorderingen te volgen middels onze PDCA-cyclus.

Samenhang in de kwaliteitscyclus van Spaarnesant

Naast alle ontwikkelingen en ambities is goed onderwijs de basis van alles wat wij doen. Daartoe heeft Spaarnesant een kwaliteitscyclus ingericht, die eruit bestaat de scholen jaarlijks zorgen voor een actuele zelfevaluatie, op basis van het kwaliteitskader van Spaarnesant. Dat kader is ingedeeld volgens het onderzoekskader van de inspectie. Voor de basiskwaliteit gaan we uit van de beschrijvingen van de inspectie en de Koers is richtinggevend voor alles daarboven. In een cyclus van twee à drie jaar worden alle scholen bezocht door een auditteam, bestaande uit mede-directeuren, evt. aangevuld met andere experts. De jaarlijkse actualisatie van de zelfevaluatie is gereed voor het nieuwe schooljaarplan.

Schoolvisie

Wij zijn De Wijde Wereld

Een Montessori school die barst van de energie

Wij krijgen energie van de eigenwijze Maria Montessori

Die ons zo mooi liet zien hoe je naar een kind kunt kijken

Ze zag: een kind dat zichzelf mag zijn, krijgt zelfvertrouwen

Daarom leer je bij ons wat je nodig hebt om jezelf te ontdekken en te waarderen

Ze wist: kinderen van verschillende leeftijden in één klas leren van elkaar

En zo leer je hier van een ouder kind, en leert een jonger kind van jou

Ze zei: meerdere zintuigen gebruiken bij het leren levert een kind veel op

We hebben onze school daarom ingericht met materiaal dat leren stimuleert

Ze schreef: kinderen weten vaak zelf wat goed voor ze is, leer ze daarop te vertrouwen

En dus leer je hier op school je eigen koers te bepalen, waar nodig sturen wij bij

Ze leerde ons: heb oog voor gevoelige periodes, geen kind is hetzelfde

De ontwikkeling loopt bij ieder kind anders, daarop inspelen werkt natuurlijk!

Daarmee betekent Maria Montessori veel voor de ontwikkeling van onze kinderen. Haar ideeën zijn springlevend en relevanter dan ooit. Op De Wijde Wereld houden we deze waarden met leerkrachten, kinderen en ouders hoog in het vaandel. En als het nodig is, passen we die waarden aan aan de tijd. Zo zorgen we er samen voor dat de kinderen hier op school zo goed en zo veel mogelijk leren. Daardoor gaan ze een leven tegemoet met zelfvertrouwen en geluk. In verbondenheid met elkaar. We doen het niet voor minder. Op De Wijde Wereld potverdorie!

Waar staan we nu?

De Wijde Wereld is een openbare school die eigentijds Montessori onderwijs aanbiedt in de wijk Schalkwijk in Haarlem. De school wordt bezocht door ongeveer 175 leerlingen en kent actieve en betrokken ouders. De leerlingpopulatie is zeer divers. We zijn trots op de vele afkomsten en culturen die onze school kent. Diversiteit is ook te vinden in de mate waarin ouders geschoold zijn en in de wijze waarop zij opvoeden. Zo kiest een deel van onze ouders bewust voor Montessori onderwijs en kiest een ander deel voor de school als buurtschool.

We werken met onder-, midden- en bovenbouwgroepen. Leerlingen bezoeken de onderbouw twee jaar en de overige bouwen drie jaar. Deze indeling biedt een dynamische sociale omgeving, waarin kinderen over zichzelf en veel over zichzelf in relatie tot anderen leren.

Het onderwijs op De Wijde Wereld is constant in beweging. In de afgelopen jaren is geïnvesteerd in een sterke doorgaande lijn en stabiele basis in het lesaanbod en lesgeven. De introductie van diverse methodes hebben daarbij een rol gespeeld. Tevens is een doorgaande lijn in klassenmanagement en differentiatie gecreëerd. Hierna is de focus verlegd naar het geven van Montessori onderwijs met als kernvraag "Hoe ontwikkelen kinderen zich op onze school optimaal en hoe spelen intrinsieke motivatie, keuze en eigenaarschap daarbij een rol? Het schoolteam heeft de opleiding Montessori vakbekwaam gevolgd en er is een werkwijze ontwikkeld waarbij leerlingen voor een periode leerdoelen geformuleerd zien, weten hoe ze deze leerdoelen kunnen oefenen en hoe ze kunnen bewijzen dat zij een leerdoel behaald hebben. Door het leerdoel centraal te stellen, ontstaat ruimte in het gebruik van verschillende leermiddelen en kan beter samenhang worden gecreëerd tussen verschillende leeractiviteiten. We koppelen deze werkwijze aan een eenvoudig systeem om de ontwikkeling van leerlingen te volgen en een portfolio.

Een kenmerkende ontwikkeling op onze school is de inzet van vakdocenten of specialisten. Door specialisten in te zetten in het onderwijsproces, vergroten we de diepgang van aangeboden leeractiviteiten. Daarnaast verbreden we het schoolteam en zijn we minder kwetsbaar in een periode waarin het lerarentekort actueel is.

In het afgelopen jaar is op verschillende manieren gewerkt rond de kwaliteit van school. Zo is door het schoolteam het Spaarnesant referentiemodel ingevuld en is school driemaal bezocht door een externe partij. Deze bevindingen vinden we belangrijk en verwerken we in de ambities voor de komende jaren. In het onderstaande schema worden de bevindingen puntsgewijs genoemd.

Sterke kanten	Ontwikkelkanten
<ul style="list-style-type: none"> • Visie en onderwijsconcept • Schoolteam is bereid tot innovatie • Kleinschaligheid • Onderscheidend • Diversiteit aan leerlingen, ouders, medewerkers en leermaterialen	<ul style="list-style-type: none"> • Individuele scholing • Professionele cultuur • Inzet techniek/digitale middelen • Instructie • Taal • Balans zelfstandigheid en sturing > rust en concentratie
Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Veranderingen in de wijk kunnen leiden tot groei • Nieuwbouw/renovatie	<ul style="list-style-type: none"> • Lerarentekort • Spanningsveld resultaten en visie op onderwijs • Kleinschaligheid

Onderwijs

Over vier jaar...

...staan leerdoelen centraal in het aanbod.

Om optimaal te kunnen profiteren van het onderwijs, is motivatie tot leren noodzakelijk. Inzicht in wat je leert is daarbij belangrijk. Leerlingen weten welke doelen voor hen gelden voor een langere periode. Er wordt gewerkt met groepsdoelen en/of individuele doelen. Op die manier kan gestructureerd rekening worden gehouden met de onderwijsbehoefte van leerlingen. Voor alle vakken zijn de leerlijnen helder en in kindtaal beschreven.

...wordt instructie op herkenbare en eigen wijze gegeven.

De instructie die op school wordt gegeven, vormt een essentieel onderdeel van het leren van kinderen. Het is belangrijk dat kinderen betrokken en geactiveerd worden tijdens de instructie. Op De Wijde Wereld investeren we in de instructie. Er is een duidelijke lijn in de wijze waarop instructies (groep, individueel, spontaan) gegeven wordt. Leerkrachten zijn vaardig in het samenstellen van die instructies en worden daarbij gecoacht en beoordeeld.

...is de diversiteit in leermiddelen vergroot.

Naast les- en werkboeken, worden leerlingen uitgedaagd met een verscheidenheid aan leermaterialen. Hierbij valt te denken aan moderne Montessori materialen, digitale en technische middelen.

...is er een balans tussen moeten en kiezen.

Leerlingen weten welke leerdoelen voor hen gelden en “verplicht” zijn. Kinderen maken kennis met een grote hoeveelheid aan vakken, kennisgebieden en vaardigheden. Na kennismaking volgt ruimte voor eigen keuze tot verdieping. Door ruimte te creëren, ontstaat de gelegenheid om eigen leerwensen of -vragen te beantwoorden.

...wordt de voortgang van kinderen formatief en wisselend getoetst.

Het registratiesysteem wordt verder uitgebreid en is integraal onderdeel van het onderwijs op De Wijde Wereld. Er is ruimte om weloverwogen keuzes voor het individu te maken. De ontwikkeling van een kind wordt met regelmaat besproken met leerling en ouders waarbij het eigenaarschap en de verantwoordelijkheid van de leerling worden vergroot. Leerlingen bewijzen hun groei aan de hand van vaste toetsen en aan de hand van werk of gesprek.

...is het portfolio een centraal document rond de ontwikkeling van kinderen.

De ontwikkeling van een leerling wordt inzichtelijk en creatief vastgelegd in het portfolio. De leerling is trots op de ontwikkeling en laat dat zien aan de hand van werk of presentaties die in het portfolio een plek vinden.

...vormt digitale geletterdheid een structureel onderdeel van ons aanbod.

In onze maatschappij spelen digitale middelen in toenemende mate een rol. Leerlingen maken op school kennis met diverse digitale middelen en techniek. Ze leren over de voordelen en risico's van de digitale samenleving. Digitale middelen en werkwijzen worden betekenisvol toegepast binnen vakgebieden.

...is het aanbod rond taalverwerving uitgebreid.

Het aanbod woordenschat, voor leerlingen die het Nederlands als tweede taal leren, wordt uitgebreid. Hierbij grijpen we kansen aan om taal betekenisvol te leren en gebruiken. Zo richten we de speelomgeving van de onderbouw taalrijker in en wordt het gebruik van taal in de midden- en bovenbouw als voermiddel bij diverse vakgebieden aangegrepen om van te leren. Hoge verwachtingen en voorbeeldgedrag zijn daarbij belangrijk.

...zijn samenwerking en sociale omgang belangrijke onderdelen van het aanbod op onze school.

De leerling leert op betekenisvolle wijze hoe je tot goede samenwerking komt. De leerkracht geeft feedback op deze wijze waarop een leerling deelneemt aan samenwerking. Binnen school geven we het goede voorbeeld; medewerkers, ouders en instanties als de overblijf, werken op respectvolle wijze vanuit gezamenlijke kijk samen.

... is er een balans tussen ruimte en sturing.

We investeren in een gestructureerde leeromgeving, waarin samenwerking enerzijds en stilwerk momenten anderzijds een plek hebben. In deze omgeving is het voor leerlingen helder welke verwachtingen er richting gedrag en werk zijn. Leerkrachten observeren op gestructureerde wijze het gedrag en de kwaliteit van het werk van kinderen. Op basis van die observaties passen leerkrachten de balans tussen ruimte en sturing voor leerlingen aan.

Kwaliteit

Over vier jaar...

...wordt eigen kwaliteit jaarlijks geëvalueerd en wordt feedback door middel van audits gevraagd. Het Spaarnesant referentiemodel wordt ieder jaar door het team geactualiseerd en levert een intern zicht op de kwaliteit van school op. Uitkomsten hebben een directe relatie met planvorming op schoolniveau. Externe partijen (Spaarnesant auditteam, Montessori vereniging Nederland, overig) worden benaderd om kritisch feedback te geven op de eigen evaluatie.

...volgen we de vordering van kinderen binnen het onderwijsaanbod zeer direct en grijpen in indien nodig.

Gedurende de werkperiode van 10 weken bepalen we na 5 en 10 weken in welke mate leerlingen leerdoelen behalen. Bij het uitblijven van voldoende groei, wordt in teamverband in kaart gebracht welke oorzaken daarvoor te vinden zijn en worden interventies ingezet. Met deze werkwijze volgen we vorderingen directer en krijgen we meer grip op het aanbod en vorderingen.

...wordt cyclisch aan kwaliteitsverbetering gewerkt.

Ontwikkelingen binnen school worden planmatig aangepakt en voorzien van heldere doelstellingen. Hiermee worden ontwikkelingen efficiënter en doelmatiger ingericht.

Mensen

Over vier jaar...

...is de professionele cultuur versterkt.

Leerkrachten hanteren professionele communicatie. Iedereen is in staat feedback te geven en ontvangen. De vergaderstructuur blijft praktisch, de vergaderwijze wordt versterkt. Zo worden vergadermomenten effectiever en dynamischer.

...is de doorgaande lijn op school sterker.

Er is afstemming en samenwerking tussen de verschillende collega's en bouwen. Deze samenwerking kenmerkt zich door gelijkwaardigheid en effectiviteit.

...leren we met en van elkaar.

We geven collegiale consultatie prioriteit. Consultatie vindt plaats aan de hand van de kijkvragen van de observator of observant. Naast bezoeken van elkaar binnen school, maakt iedere medewerker gebruik van het netwerk om goede of inspirerende voorbeelden op andere scholen of plekken te zien. Naast deelname aan teamscholing, is iedere medewerker actief met de eigen scholing. Hierbij is de gedachte dat we meer gebruik maken van elkaars talenten en er een geaccepteerde ongelijkheid is binnen het team.

...ondersteunt en versterkt de organisatie de praktijk en de ontwikkelingen.

We werken met een "lean" organisatie, waarbij vergaderingen of bijeenkomsten worden gevoerd als dat nodig is en met een effectieve structuur. Binnen het team en de bouwen zijn rollen en verantwoordelijkheden duidelijk voor iedereen. Binnen projectgroepen geldt hetzelfde; rollen, verantwoordelijkheden en doelen worden helder beschreven.

...blijft er aandacht voor Montessori scholing

Montessori onderwijs vraagt specifieke pedagogische en didactische vaardigheden van medewerkers. Naast het behalen van de basisbekwaamheid, investeren we jaarlijks in het verhogen van deze vaardigheden en doen dat vanuit het Montessori gedachtegoed.

...maken we gebruik van talenten, specialisten en externen.

De Wijde Wereld ontwikkelt zich tot school waar leren op verschillende manieren kan plaatsvinden. Naast bekwame docenten, verrijken externe specialisten het aanbod in creatieve vakken als muziek en kunst maar ook basisvakken zoals rekenen, programmeren of schrijven. Binnen het docententeam is sprake van verschillende talenten en daar maken we gebruik van. De “vaste” koppeling van een docent en een eigen groep blijft behouden, maar kan gedurende de dag wisselen.

Middelen

Leermiddelen

We investeren in kwalitatief goede en nette leermiddelen. Oud materiaal wordt vervangen door passende nieuwe middelen. Bij investeringen in nieuwe leermiddelen is onze visie op onderwijs en de voorbereide leeromgeving leidend.

Huisvesting

De Wijde Wereld is gehuisvest in een karakteristiek gebouw, gelegen bij het winkelcentrum Schalkwijk. De klaslokalen en algemene ruimtes zijn groot en passen daarmee goed bij de visie dat kinderen ruimte om zich heen nodig hebben en op verschillende manieren aan het werk kunnen gaan. Het gebouw is echter toe aan grondige renovatie of vervanging. In de komende schoolplanperiode verwachten we deze renovatie/nieuwbouw.

Meubilair

Het leerling- en leerkrachtmeubilair op De Wijde Wereld is aan vervanging toe. We stellen hoge eisen aan de inrichting van de leeromgeving en meubilair speelt in die omgeving een belangrijke rol. We hebben de wens dat meubilair een dynamische leeromgeving, waarin op verschillende manieren geleerd wordt, ondersteunt. Aanschaf van nieuw meubilair combineren we met de geplande renovatie/nieuwbouw van het schoolgebouw.

Personele middelen

De inzet van personeel vormt een grote uitgave van het schoolbudget. We kiezen voor gediplomeerd en sterk personeel voor de groep, ondersteuning in en naast de groep en ruimte voor de inzet van specialisten.

Belangrijke documenten

Titel	Inhoud op hoofdlijn	Status	Evaluatie	Vernieuwen
<i>Werkverdelingsplan</i>	<i>Streefformatie Taken Taakverdeling</i>	<i>CAO</i>	<i>jaarlijks</i>	<i>jaarlijks</i>
<i>Handboek audits</i>	<i>Beschrijving kwaliteitszorg Spaarnesant</i>	<i>intern</i>	<i>jaarlijks</i>	<i>vierjaarlijks</i>
<i>Zelfevaluatie a.d.h.v. referentiemodel</i>	<i>Zelfevaluatie van de school</i>	<i>intern</i>	<i>jaarlijks</i>	<i>tweejaarlijks</i>
<i>Veiligheidsplan</i>	<i>Beschrijving veiligheidsbeleid Spaarnesant</i>	<i>intern</i>	<i>jaarlijks</i>	<i>jaarlijks</i>
<i>Onderwijsprofiel</i>	<i>Beschrijving van het onderwijs beleid, differentiatie in plus-, basis- en breedteaanbod</i>	<i>SWV</i>	<i>jaarlijks</i>	<i>vierjaarlijks</i>
<i>Zorgplan</i>	<i>Beschrijving van het zorgbeleid</i>	<i>intern</i>	<i>jaarlijks</i>	<i>jaarlijks</i>
<i>Jaarplan</i>	<i>Overzicht van de jaarambities en beschrijving van de organisatie en middelen</i>	<i>intern</i>	<i>jaarlijks</i>	<i>jaarlijks</i>
<i>Jaarverslag</i>	<i>Overzicht van de resultaten i.h.k.v. de gestelde jaarambities</i>	<i>intern</i>	<i>jaarlijks</i>	<i>jaarlijks</i>
<i>Schoolgids</i>	<i>Belangrijke en praktische informatie over de school voor ouders</i>	<i>extern</i>	<i>jaarlijks</i>	<i>jaarlijks</i>
<i>Formatieplan</i>	<i>Overzicht van de in te zetten formatie</i>	<i>intern</i>	<i>jaarlijks</i>	<i>jaarlijks</i>
<i>Begroting</i>	<i>Financieel beleid</i>	<i>intern</i>	<i>jaarlijks</i>	<i>jaarlijks</i>
<i>Arbobeleid</i>	<i>Beleid gericht op optimalisering arbeidsomstandigheden</i>	<i>intern</i>	<i>tweejaarlijks</i>	<i>tweejaarlijks</i>
<i>Klachtenregeling</i>	<i>Beschrijving van de klachtenregeling op school</i>	<i>intern</i>	<i>jaarlijks</i>	<i>jaarlijks</i>
<i>Kwaliteitsmeter</i>	<i>Tevredenheidsenquêtes leerlingen ouders en medewerkers</i>	<i>intern</i>	<i>tweejaarlijks</i>	<i>tweejaarlijks</i>
<i>Spaarnesant koers</i>	<i>Beschrijving van de ambities van Spaarnesant</i>	<i>intern</i>	<i>vierjaarlijks</i>	<i>vierjaarlijks</i>
<i>Onderwijsresultaten (Evt. als onderdeel van SOP)</i>	<i>Overzicht van de behaalde resultaten op schoolniveau</i>	<i>intern</i>	<i>jaarlijks</i>	<i>jaarlijks</i>